

La Casa Vallmanya es restaurarà i es convertirà en un punt de referència de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica, per tal de recordar la figura del president Macià

written by David Folch | 27 de desembre de 2023

El Govern de Catalunya, mitjançant els departaments de Cultura i de Justícia, Drets i Memòria, la Diputació de Lleida, a través de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), i l'Ajuntament d'Alcarràs, signaran un conveni per tal d'adquirir la casa Vallmanya i assegurar la seva dinamització. La consellera de Cultura, Natàlia Garriga, ha explicat que aquest acord "permetrà situar la casa Vallmanya com un espai de memòria del president Macià, un espai de la memòria republicana" i ha agraït la implicació de totes les institucions implicades: "Quan les administracions treballem juntes i entenem les necessitats tant locals com del país sencer, s'aconsegueixen bons acords com aquest."

La vicepresidenta de l'IEI, Estefania Rufach, ha manifestat que "la Diputació de Lleida va impulsar fa tres anys la necessitat d'un acord amb Generalitat i Ajuntament per salvar aquest símbol del país que és Casa Vallmanya, promovent una operació, al seu dia d'urgència, però amb voluntat de manteniment en el temps. Tres anys després, ens felicitem que ara puguem concretar aquella operació que vam proposar i implicar, com ja fem als espais Macià de les Borges i Companys del Tarrós, les noves generacions en el coneixement de la

història de Catalunya”.

L'alcalde d'Alcarràs, Gerard Companys, ha destacat la importància de l'acord pel que Vallmanya suposa en la història de Catalunya i en la d'una de les seves màximes figures, el president Macià. “Aquest espai de memòria en què es convertirà Vallmanya ha estat fruit de l'entesa de les Administracions, a les quals vull agrair el seu suport i el seu compromís”, ha afegit Companys, tot destacant que “per als veïns i veïnes d'Alcarràs no suposarà cap cost”.

Mitjançant un conveni, el Departament de Cultura i la Diputació de Lleida s'han compromès a aportar a l'Ajuntament d'Alcarràs 920.000€, dividits a parts iguals entre el Departament i la Diputació, per tal que l'ajuntament efectui la compra de la finca, i perquè aquesta es restauri i senyalitzi com a indret de memòria. La intervenció requerirà de dues fases: primer, l'estintolament d'urgència de tots els edificis per tal d'aturar la seva degradació i garantir la seguretat de les persones; i segon, la restauració i consolidació estructural de les cobertes i forjats del mas principal i del pati així com la restauració i rehabilitació de les façanes i tancaments exteriors, i l'adequació de l'entorn immediat.

En el mateix conveni, l'Ajuntament d'Alcarràs es compromet a adherir-se a la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica del Memorial Democràtic, òrgan del Departament de Justícia, Drets i Memòria que vetlla per la recuperació, la commemoració i el foment de la memòria democràtica, i en concret, del coneixement del període de la Segona República, de la Generalitat republicana i de la Guerra Civil, entre altres. D'aquesta manera, l'Ajuntament d'Alcarràs i, concretament, la Casa Vallmanya, passaran a formar part d'una xarxa de municipis que expliquen moments i figures cabdals del país, com és el cas del president Macià. L'adhesió a la xarxa implica la senyalització de la zona i l'elaboració d'activitats pedagògiques i divulgatives, entre altres;

reforça el coneixement de l'obra i la vida del president Macià, i també és una contribució a la dinamització territorial del patrimoni memorial.

La Casa Vallmanya, residència de la família Macià Lamarca

En origen, la casa Vallmanya era una construcció cartoixana del s.XVII, un dels pocs exemples de casa pairal a la comarca del Segrià. Va ser residència ocasional de la família Macià Lamarca des de finals del segle XIX, quan Agapit Lamarca, propietari de la finca i pare d'Eugènia Lamarca i muller de Francesc Macià, va dur a terme una gran reforma arquitectònica de les antigues estances cartoixanes. Després de ser incendiada durant la guerra civil de 1936-1939, l'interior de la casa ha sofert diverses i reiterades modificacions. El 2008, l'Ajuntament d'Alcarràs va declarar la casa com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), però degut a la inversió que requeria la compra i restauració de la casa, no ha pogut fer-se responsable de la seva conservació i difusió patrimonial fins ara, amb la signatura d'aquest conveni del consistori amb la Generalitat i la Diputació de Lleida.

En relació al recurs d'alçada presentat per la plataforma Salvem Casa Vallmanya per tal que aquest edifici sigui declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), el Departament de Cultura va demanar un informe tècnic a l'Institut d'Estudis Catalans, en el que considera que la casa Vallmanya pot ser declarada BCIN en la categoria de "lloc històric". El Departament de Cultura ha informat avui a la plataforma Salvem Vallmanya en aquest sentit mentre continua la resolució del recurs d'alçada.